

Daniël (8)

Daniël krijgt een visioen over een ram en een geitebok (8:1-8)

“In het derde jaar van de regering van koning Belsassar verscheen mij, Daniel, een gezicht, na het gezicht, dat mij eerder verschenen was. Ik zag in het gezicht (ik bevond mij, toen ik dat zag, in de burcht Susa, die in het gewest Elam ligt) ik zag in het gezicht, dat ik mij bevond bij de stroom de Ulai” Daniël 8:1-2.

Vanaf vers 1 van hoofdstuk 8 keert de grondtekst terug naar het Hebreeuws. Vanaf hoofdstuk 2:4b tot en met hoofdstuk 7:28 was er een gedeelte in het Aramees. Deze droom kreeg Daniël 2 jaar na de droom van hoofdstuk 7. Het vindt plaats tijdens het koningschap van de Babylonische koning Belsassar (ca 550 voor Christus). Daniël zegt dat deze droom hem eerder ook al was verschenen. Hij zag dit gezicht in de burcht Susa (vgl Nehemia 1:1; Ester 1:2) dat in het gewest Elam lag. (Dit komt overeen met het hedendaagse Khoesistan, een provincie van Iran). En in het gezicht bevond hij zich bij de stroom de Ulai. Het is mogelijk dat Daniël fysiek niet aanwezig was in de versterkte stad Susa, maar dat hij in dit gezicht er naartoe werd gevoerd.

“Toen ik mijn ogen opsloeg, zag ik, en zie, een ram stond voor de stroom; hij had twee horens, en die horens waren hoog, de ene echter was hoger dan de andere, en de hoogste rees het laatst op. Ik zag de ram stoten naar het westen, naar het noorden en naar het zuiden, en geen enkel dier kon tegen hem standhouden; er was niemand die redden kon uit zijn macht, en hij deed naar zijn welgevallen en maakte zich groot. Maar terwijl ik nauwkeurig acht gaf, zie, daar kwam een geitebok van uit het westen over de gehele aarde zonder de aarde aan te raken; en de bok had een opvallende horen tussen zijn ogen. En hij kwam tot de ram met de twee horens, die ik voor de stroom had zien staan, en rende op hem toe in zijn grimmige kracht; ik zag, dat hij tot vlak bij de ram kwam; verbitterd stiet hij de ram, brak zijn beide horens, en er was geen kracht in de ram om tegen hem stand te houden; hij wierp hem ter aarde en vertrad hem, en er was niemand die de ram uit zijn macht redde. De geitebok nu maakte zich bovenmate groot, maar toen hij machtig werd, brak de grote horen af, en vier opvallende horens rezen in diens plaats op, naar de vier windstreken des hemels”. Daniël 8:3-8.

Toen hij zijn ogen opsloeg, zag hij een ram staan voor de stroom. De ram had twee hoge horens, waar van de ene hoger was dan de andere en waarvan de hoogste het laatste oprees. Daniël zag de ram stoten naar het westen, noorden en zuiden. Geen enkel dier kon hem tegenhouden en niemand kon redden uit zijn macht. De ram deed naar zijn welgevallen en maakte zich groot.

Maar terwijl Daniël nauwkeurig keek, kwam daar een geitebok vanuit het westen over de hele aarde. Hij raakte de aarde niet aan en hij had een opvallende horen tussen zijn ogen. De bok naderde tot de ram met de twee horens en rende op hem toe in zijn grimmige kracht (vurige woede). Daniël zag hoe de bok tot vlak bij de ram kwam en verbitterd (razend) de ram stiet. Hij brak de beide horens van de ram, waardoor de ram geen kracht meer had om stand te houden. Vervolgens wierp hij hem ter aarde en vertrad hem. Er was niemand om de ram uit zijn macht te redden. De geitebok maakte zich uitermate groot, maar toen hij machtig werd, brak de grote horen af en vier opvallende horens rezen in zijn plaats op naar de vier windstreken.

Een kleine horen verheft zich (8:9-12)

“En uit een daarvan kwam weer een horen voort, die klein begon, maar die zeer groot werd tegen het zuiden, tegen het oosten en tegen het Sieraad, ja, zijn grootheid reikte tot aan het heer des hemels, en hij deed er van het heer, namelijk van de sterren, ter aarde vallen, en vertrapte ze. Zelfs tegen de vorst van het heer maakte hij zich groot, en Hem werd het dagelijks offer ontnomen en zijn heilige woning werd neergeworpen. En een eredienst werd in overtreding ingesteld tegenover het dagelijks offer; en hij wierp de waarheid ter aarde, en wat hij ook deed, gelukte hem” Daniël 8:9-12.

Uit één van de vier opvallende horens kwam er weer een horen voort die klein begon, maar die zeer groot werd tegen het zuiden, het oosten en het Sieraad (een verwijzing naar Juda). Zijn grootheid reikte tot aan het heer des hemels en hij deed er zelfs van het heer des hemels op de aarde vallen en vertrapte ze. Zelfs tegen de vorst van het heer maakte hij zich groot. Hij ontnam de vorst het dagelijks offer en wierp zijn heilige woning neer. Een eredienst werd in overtreding ingesteld tegenover het dagelijks offer. Hij wierp de waarheid ter aarde en alles wat hij deed, lukte hem.

Een hemelse voorspelling (8:13-14)

“Toen hoorde ik een heilige spreken, en een andere heilige zeide tot degene die gesproken had: Hoelang zal dit gezicht gelden; het dagelijks offer en de ontzettende overtreding, het prijsgeven van het heiligdom en het vertrappen van het heer? En hij zeide tot mij: Tweeduizend driehonderd avonden en morgens; dan zal het heiligdom in rechten hersteld

worden” Daniël 8:13-14.

Toen hoorde Daniël een heilige spreken. Een andere heilige zei tot de heilige die gesproken had: ‘Hoe lang zal dit gezicht over het dagelijks offer gelden? Hoe lang zal de afgrijselijke overtreding, het prijsgeven van het heiligdom en het vertrappen van het heer duren?’. En de heilige antwoordde Daniël dat het tweeduizend driehonderd avonden en morgens zal duren. Dan zal het heiligdom in rechten hersteld worden. Het is moeilijk te zeggen of deze dagen letterlijk of figuurlijk moeten worden genomen. Hoe dan ook, een bepaalde tijd zou het heiligdom worden prijsgegeven en vertrappt om daarna weer te worden hersteld.

Gabriël interpreteert het gezicht van de ram (8:15-20)

“Toen ik, Daniel, het gezicht zag en het trachtte te verstaan, zie, daar stond iemand voor mij, die er uitzag als een man, en ik hoorde een menselijke stem over de Ulaï, welke zeide: Gabriel, doe deze het gezicht verstaan. En hij kwam tot waar ik stond, en toen hij kwam, schrikte ik en wierp mij op mijn aangezicht, maar hij zeide tot mij: Versta, mensenkind, dat het gezicht doelt op de tijd van het einde” Daniël 8:15-17.

Toen Daniël het gezicht zag en probeerde te verstaan, stond daar iemand voor hem die er uitzag als een man. Daniël hoorde een menselijke stem over de Ulaï die zei: ‘Gabriël, doe dit gezicht verstaan’. En deze Gabriël kwam tot waar Daniël stond en toen hij kwam schrikte Daniël en hij wierp zich op zijn aangezicht. Maar Gabriël zei tot hem ‘versta mensenkind, dat het gezicht doelt op de tijd van het einde’.

Gabriël betekent ‘krijger van God’. Hij is de engel die voor aangezicht staat (Lukas 1:19,26). God zendt hem tot de mensen als hij een boodschap wil overbrengen (vgl Daniël 9:21). In dit geval moet Gabriël aan Daniël bekendmaken dat het gezicht wat hij heeft aanschouwd, doelt op de tijd van het einde. Deze eindtijd moet niet gelezen worden met de nieuwtestamentische gedachte van de eindtijd, of anders gezegd het eindoordeel. De tijd van het einde moet worden verstaan binnen de context van het gezicht dat Daniël zag.

“Toen hij nu met mij sprak, viel ik bezwijmd op mijn aangezicht ter aarde; hij echter raakte mij aan en deed mij overeind staan, en zeide: Zie, ik maak u bekend wat geschieden zal in het laatst van de gramschap; want het doelt op het tijdstip van het einde. De ram die gij gezien hebt, met de twee horens, doelt op de koningen der Meden en Perzen” Daniël 8:18-20.

Toen Daniël met Gabriël sprak, viel hij buiten bewustzijn op zijn aangezicht. De engel raakte hem echter aan en deed hem overeind staan en sprak: ‘zie ik maak u bekend wat er zal gebeuren in het laatst van de gramschap want het (gezicht) doelt op het tijdstip van het einde’. Hij legt verder uit dat de ram met de twee horens verwijst naar de koningen van de Meden en de Perzen. De ram staat dus symbool voor het Medo-Perzische Rijk, waarvan we reeds in Daniël zagen, dat deze het Babylonische rijk heeft veroverd in 539 voor Christus.

Gabriël interpreteert het gezicht van de geitebok (8:21-22)

“en de harige geitebok op de koning van Griekenland, en de grote horens die tussen zijn ogen stond, dat is de eerste koning. En dat die afbraak en er vier in zijn plaats kwamen te staan: vier koninkrijken zullen uit het volk ontstaan, doch zonder zijn kracht” Daniël 8:21-22.

Gabriël legt verder uit dat de harige geitebok doelt op de koning van Griekenland. De grote horens die tussen zijn ogen stond is de eerste koning. Geschiedenis leert ons dat dit een verwijzing is naar Alexander de Grote. In Daniël 8:5-7 zagen we dat de geitebok de ram ter aarde wierp en vertrad. Dus het Griekse rijk dat het Medo-Perzische rijk overmeesterde.

Op wikipedia vinden we de volgende woorden terug over Alexander: “Alexander de Grote, was koning van Macedonië en op de leeftijd van 30 jaar was hij de schepper van een van de grootste rijken in de oudheid, een rijk dat zich uitstrekte van de Ionische Zee tot de Himalaya. Hij was ongeslagen in de strijd en wordt beschouwd als een van de meest succesvolle bevelhebbers aller tijden. ... In 334 v.Chr. viel hij het door Perzen beheerste Anatolië binnen en begon een reeks van campagnes die tien jaar lang duurden. Alexander brak de macht van Perzië in een reeks van beslissende veldslagen, met name de veldslagen van Issos en Gaugamela. Vervolgens wierp hij de Perzische koning Darius III omver en veroverde het gehele Perzische Rijk”.

Maar het gezicht ging verder. Het zei dat na de eerste horens, er vier andere in zijn plaats kwamen te staan. Vier koninkrijken ontstonden uit dat volk, maar zonder de kracht van Alexander de Grote.

Wikipedia zegt: “Bij zijn overlijden strekte Alexanders rijk zich in oost-westelijke richting zo'n 4000 km uit. De grote afstanden droegen, samen met het feit dat het in relatief korte tijd tot stand was gekomen, bij aan het snelle uiteenvallen ervan. In eerste instantie werd er een soort staatsraad gevormd, bestaande uit de voornaamste generaals van

Alexander, zijn moeder, zijn halfbroer Philippus Arrhidaeus en enkele raadgevers, om de zaken waar te nemen voor de beoogde opvolger Alexanders jonge zoon Alexander IV. Al snel trokken de sterkste generaals de werkelijke macht naar zich toe. Deze generaals bekend als de "Diadochen", bevochten elkaar hevig, ... In eerste instantie viel zijn rijk uiteen in vier delen, na verdere ontwikkelingen drie en uiteindelijk twee".

Alexander stierf in 323 voor Christus. De vier generaals die daarna de macht naar zich toetrokken waren Seleucus (Syrië), Ptolemaeus (Egypte), Lysimachus (Thracië en klein-Azië) en Antipater (Macedonië). Wikipedia zegt: "Nadat Alexander stierf en geen opvolger had aangewezen verdeelden deze het rijk zelfstandig onder elkaar. Kassander werd de opvolger van zijn vader Antipater, en kreeg Hellas. Ptolemaeus I Soter werd heer en meester over Egypte en een paar kleine ministaten in en rond de vruchtbare sikkell. Lysimachus, die door te groot protest niet veel macht over had moest zich tevredenstellen met Thracië en delen van Klein-Azië. Seleucus bezat de resten van het Perzische rijk".

Gabriël interpreteert het gezicht van de kleine horen (8:23-25).

"En in het laatst van hun koningschap, als de boosdoeners de maat hebben volgemaakt, zal er een koning opstaan, hard van aangezicht en bedreven in listen. En zijn kracht zal sterk zijn (maar niet door eigen kracht) en op ontstellende wijze zal hij verderf brengen, en wat hij onderneemt zal hem gelukken; machtigen zal hij verderven, ook het volk der heiligen. En door zijn sluwheid zal hij het bedrog dat hij aanwendt, doen gelukken; hij zal zich in zijn hart verheffen, en onverhoeds velen verderven. Ook tegen de Vorst der vorsten zal hij optreden, doch zonder mensenhanden zal hij vernietigd worden" Daniël 8:23-25.

In het laatst van het koningschap van het verdeelde rijk, als de boosdoeners de maat hebben volgemaakt, zal er een koning opstaan die hard van aangezicht en bedreven in listen is. Zijn kracht zal sterk zijn (maar niet door eigen kracht) en op buitengewone wijze zal hij verderf brengen. Wat hij onderneemt, lukt hem. Machtigen zal hij verderven alsook het volk van de heiligen. Door zijn sluwheid zal hij zijn bedrog doen lukken. Hij zal zich in zijn hart verheffen en onverhoeds velen verderven. Ook tegen de Vorst van de vorsten zal hij optreden, doch zonder mensenhanden zal hij vernietigd worden.

De koning die in aanmerking komt voor deze beschrijving is Antiochus IV Epiphanes. Hij was een opvolger van de generaal Seleucus. Hij regeerde van 175 tot 164 voor Christus. Wikipedia zegt: "Hij was de zoon van Antiochus III de Grote en de broer van Seleucus IV Philopator. Het gebied van de Seleuciden besloeg toen een groot gebied van het Midden-Oosten, met als kerngebied het huidige Syrië. Ook Palestina, de Libanon en delen van het huidige Irak maakten deel uit van zijn rijk. Hij voerde van 170 tot 168 strijd tegen de rivaliserende Ptolemaeën in Egypte, die hij bijna wist te verslaan. Ingrijpen van de Romeinen, die met hun vloot naar Alexandrië waren overgestoken, dwong Antiochus echter onverrichter zake terug te keren naar Syrië. In 168 v. Chr. beval hij om het altaar van Baäl Hasjamaïm (het Syrische equivalent van Zeus) op te zetten in de joodse tempel te Jeruzalem. De Joodse priester Mattathias en zijn zoon Judas Makkabeüs leidden de furieuze joden in hun opstand tegen de Seleuciden. Antiochus, woedend over het verzet van de joden, voerde persoonlijk zijn leger aan en liet duizenden joden ombrengen. Voor zijn wreedheid noemden de joden hem al gauw Antiochus Epimanes (grieks voor de gek). Antiochus overleed aan een ziekte tijdens het hoogtepunt van de strijd".

Deze koning zou op ontstellende wijze verderf brengen. Hij zou succesvol zijn. Hij zou machtigen verderven. Hij zou het volk van de heiligen verderven (vgl 1 Maccabeeën 1:43-52,56,60). Hij zou sluwheid gebruiken. Hij zou zich verheffen. Hij zou onverwachts velen verderven. Hij zou optreden tegen God. Hij zou sterven zonder mensenhanden. Het niet geïnspireerde boek van 1 Maccabeeën geeft ons meer inzicht in wat er in deze periode in Israel gebeurde. In hoofdstuk 9 van 2 Maccabeeën lezen we over de dood van Antiochus. Deze verhalen bevestigen ons dat de kenmerken van deze leider overeenstemmen met Antiochus IV.

Het einde van het gezicht (8:26-27)

"En het gezicht van de avonden en de morgens, waarvan gesproken werd, dat is waarheid. Gij nu, houd het gezicht verborgen, want het ziet op een verre toekomst. En ik, Daniel, was uitgeput en was enige dagen ziek; daarna stond ik op en verrichtte de dienst bij de koning. En ik was verbijsterd over het gezicht, maar niemand merkte het" Daniël 8:26-27.

Hoe somber de vooruitzichten voor Israel ook waren, ze waren waarheid. Daniël kreeg te zien wat er in de verre toekomst zou gebeuren. Maar hoe verderfelijker de kleine horen ook zou zijn, God zou hem een halt toeroepen. Daniël was uitgeput en enkele dagen ziek van dit gezicht. Daarna herpakte hij zich en diende Belsassar. Hij was verbijsterd over het gezicht maar liet niemand iets merken.